

A C-360/10. sz. ügyben hozott ítélet
Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers
(SABAM) kontra Netlog NV

Az online közösségi hálózat üzemeltetőjét nem lehet arra kötelezni, hogy a zeneművek és az audiovizuális alkotások jogellenes felhasználásának megakadályozása érdekében az összes felhasználójára kiterjedő általános szűrőrendszert hozzon létre

Ez a kötelezettség nem tartaná tiszteletben az ilyen szolgáltatóra vonatkozó általános nyomon követési kötelezettség előírásának tilalmát, és azt a követelményt sem, hogy igazságos egyensúly álljon fenn egyrészt a szerzői jog védelme, másrészt a vállalkozás szabadsága, a személyes adatok védelméhez való jog, valamint az információk fogadásának és közlésének szabadsága között

A SABAM zeneművek szerzőit, alkotóit és kiadóit képviselő belga jogkezelő szervezet. Ebben a minőségében többek között az a feladata, hogy engedélyezze az említettek szerzői jogi védelemben részesülő műveinek harmadik személyek általi felhasználását. A SABAM eljárást indított az online közösségi hálózati felületet üzemeltető a Netlog NV ellen, amely hálózati felületen a feliratkozó felhasználók mindegyike kap egy „profil” elnevezésű személyes felületet, amelyet saját maga kitölthet tudva arról, hogy ez a profil az egész világon hozzáférhető. E felület – amelyet emberek tízmilliói használnak nap mint nap – elsődleges rendeltetése olyan virtuális közösségek kialakítása, amelyek lehetővé teszik, hogy ezek a felhasználók kommunikáljanak egymással, és ezáltal barátságokat kössenek. A felhasználók a profiljukon többek között naplót vezethetnek, megjelölhetik, hogy hogyan szórakoznak, milyen dolgokat kedvelnek, megmutathatják a barátaikat, közzétehetik személyes fényképeiket, vagy videórészleteket jelentethetnek meg.

A SABAM szerint a Netlog közösségi hálózata azt is lehetővé teszi a felhasználóknak, hogy a profiljuk segítségével felhasználják a SABAM repertoárjába tartozó zeneműveket és audiovizuális alkotásokat, és ezeket a műveket – a SABAM erre vonatkozó engedélye és a Netlog ennek fejében történő díjfizetése nélkül – úgy bocsátja a nyilvánosság rendelkezésére, hogy azokhoz a hálózat más felhasználói is hozzáférjenek.

2009. június 23-án a SABAM idézés kibocsátását kérte a brüsszeli elsőfokú bíróság (Belgium) elnökétől a Netloggal szemben, és többek között azt kérte, hogy késedelmi naponként 1000 eurós kényszerítő bírság terhe mellett kötelezzék a Netlogot arra, hogy azonnali hatállyal hagyjon fel a SABAM repertoárjába tartozó zeneműveknek és audiovizuális alkotásoknak a nyilvánosság számára engedély nélkül való hozzáférhetővé tételére irányuló bármilyen tevékenységgel. A Netlog ebben a tekintetben azt állította, hogy ha helyt adnak a SABAM keresetének, akkor azzal általános nyomon követési kötelezettséget rónak rá, ami az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv¹ alapján tilos.

Az elsőfokú bíróság ebben az összefüggésben fordult a Bírósághoz. Az elsőfokú bíróság lényegében arra a kérdésre vár választ, hogy az uniós joggal ellentétes-e, ha a nemzeti bíróság a tárhelyszolgáltatót, így az online közösségi hálózat üzemeltetőjét, olyan szűrőrendszer létrehozására kötelezi, amely a szerverein a szolgáltatások felhasználói által tárolt információkat

¹ A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 25. kötet, 399. o.), 15. cikk.

érinti, valamennyi felhasználóra megkülönböztetés nélkül alkalmazandó, megelőző jellegű, költsége kizárólag a tárhelyszolgáltatót terheli és nincs időbeli korlátozása.

A Bíróság szerint az nem vitatott, hogy a Netlog a szerverein az e felület felhasználói által – a profiljukra vonatkozóan – szolgáltatott adatokat tárol, ennél fogva az uniós jog értelmében vett tárhelyszolgáltatónak minősül.

Az sem vitatott, hogy a szűrőrendszer létrehozása azt feltételezné, hogy a tárhelyszolgáltató azonosítsa egyrészt az összes – a szolgáltatásainak valamennyi felhasználója által e szolgáltató szerverein tárolt – fájlt, amelyek olyan műveket tartalmazhatnak, amelyekben a szellemi tulajdonjogok jogosultjai, állításuk szerint, jogokkal rendelkeznek. Másrészt, a tárhelyszolgáltatónak ezt követően meg kell határoznia, hogy e fájlok közül melyek azok, amelyeket jogellenesen tárolnak, és a nyilvánosság számára jogellenesen tesznek hozzáférhetővé, végül pedig meg kell akadályoznia a fájloknak általa jogellenesen minősített rendelkezésre bocsátását.

Az ilyen megelőző nyomon követés tehát a felhasználók által a közösségi hálózat üzemeltetőjénél tárolt fájlok tevőleges megfigyelését követelné meg. Következésképpen a szűrőrendszer a közösségi hálózat üzemeltetőjét a nála tárolt információk általános nyomon követésre kötelezné, ami elektronikus kereskedelemről szóló irányelv alapján tilos.

A Bíróság ezt követően arra emlékeztet, hogy a nemzeti hatóságok és bíróságok feladata, hogy a szerzői jog jogosultjainak védelme érdekében elfogadott intézkedések keretében igazságos egyensúlyt biztosítsanak a szerzői jog jogosultjainak védelme és az ilyen intézkedések által érintett személyek alapvető jogainak védelme között.²

Márpedig a jelen esetben a vitatott szűrőrendszer létrehozására vonatkozó meghagyás maga után vonná az érintett tárhelyszolgáltatónál tárolt információk teljes egészének vagy döntő többségének a jogosultak érdekében való nyomon követését. Ez a nyomon követés egyébiránt nem lenne időben korlátozott, valamennyi jövőbeli jogsértésre kiterjedne, és nemcsak a létező, hanem az említett rendszer létrehozásakor még meg nem alkotott művek védelmére vonatkozó kötelezettséget is feltételezné. Következésképpen az ilyen meghagyás a Netlog vállalkozási szabadságának súlyos sérelmét vonná maga után, mivel az arra kötelezné a szolgáltatót, hogy bonyolult, költséges és állandó informatikai rendszert hozzon létre, amelynek költsége kizárólag őt terhelné.

Ráadásul a meghagyás hatásai nem korlátozódnának a Netlogra, mivel a szűrőrendszer sértheti e tárhelyszolgáltatók felhasználóinak alapvető jogait is – nevezetesen a személyes adatok védelméhez való jogukat, valamint információk fogadásának és közlésének szabadságát –, amely jogok védelméről az Európai Unió alapjogi chartája is rendelkezik. A meghagyás ugyanis magában foglalná egyrészt a tárhelyszolgáltató felhasználói által a közösségi hálózaton létrehozott profilokra vonatkozó információk azonosítását, rendszerszerű elemzését és kezelését, noha az e profilokra vonatkozó információk védett személyes adatoknak minősülnek, mivel azok főszabály szerint lehetővé teszik a felhasználók pontos azonosítását. Másrészt a meghagyás a tájékozódás szabadsága sérelmének veszélyével járna, mivel e rendszer valószínűleg nem lenne képes különbséget tenni a jogellenes és a jogszerű tartalom között, így alkalmazása a jogszerű tartalmú adatátvitelt is megakadályozhatná.

Következésképpen a Bíróság úgy válaszol, hogy amennyiben a nemzeti bíróság olyan meghagyást fogadna el, amely a tárhelyszolgáltatót e szűrőrendszer létrehozására kötelezi, nem tartaná tiszteletben azt a követelményt, hogy igazságos egyensúly álljon fenn egyrészt a szellemi tulajdonjog védelme, másrészt a vállalkozás szabadsága, a személyes adatok védelméhez való jog, valamint az információk fogadásának és közlésének szabadsága között.

² A Bíróság C-70/10. sz. Scarlet Extended ügyben 2011. november 24-én hozott ítélete; lásd továbbá a [126/2011.](#) sz. sajtóközleményt.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: [„Europe by Satellite.”](#) ☎ (+32) 2 2964106